

SBAB!

Inlåning & Sparande

Nummer 10 2016 • 4 oktober 2016

Svenska hushåll ligger i toppen av EU:s ekonomiska liga. Det finns inget annat EU-land där så stor andel av hushållen har utrymme att spara. Svenskarnas bedömning av hur deras ekonomi utvecklats och kommer att utvecklas ligger också högt. Och hushållens sparbenägenhet har varit högst i hela EU i drygt tre år nu.

Svenska hushåll har det bäst i EU

Svenska hushåll ligger i toppen av EU:s ekonomiska liga. I Sverige har fler hushåll än i något annat EU-land en ekonomi som medger att de kan spara. Svenskarnas bedömning av hur deras hushållsekonomi utvecklats och kommer att utvecklas ligger också högt. Och hushållens sparbenägenhet har varit högst i hela EU i över tre år.

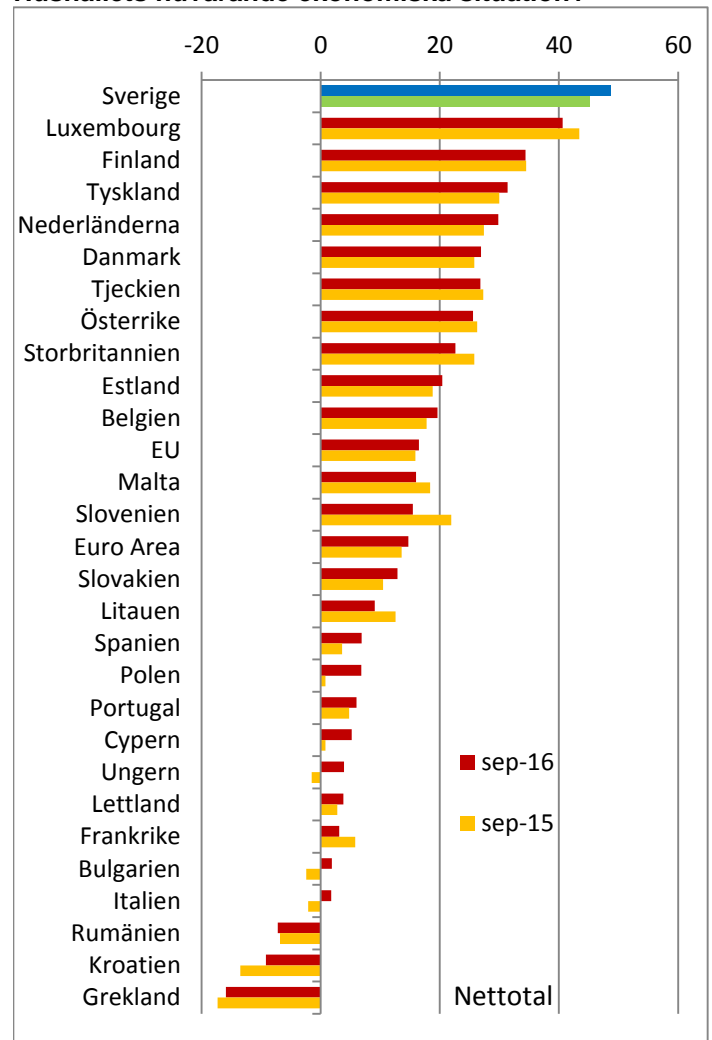
EU-kommissionen publicerar varje månad harmoniserad statistik över företagens och hushållens syn på ekonomin i respektive medlemsland. För hushållsstatistiken rör det sig om sammanlagt drygt 41 000 hushåll i hela EU som tillfrågas. I Sverige är det Konjunkturinstitutets barometerdata som ligger till grund för statistiken. I och med att statistiken är harmoniserad så är den lämplig för att jämföra länder med varandra. Vi har valt att titta närmare på frågorna om hushållens finansiella och ekonomiska situation och hur de bedömer sina möjligheter att spara. Sammantaget är det fem frågor som behandlar dessa ämnen. Svaren i den senaste undersökningen samlades in under september.

Sverige har Europas ekonomiskt starkaste hushåll

På frågan om hur hushållets nuvarande ekonomiska situation ser ut så är andelen svenska hushåll som svarar att de sparar, 49 procentenheter större än andelen som svarar att de skuldsätter sig eller lever på sparade pengar, dvs nettotalet är +49. Detta är en uppgång sedan i fjol och väldigt nära tidigare toppnoteringar. Svenska hushåll tar därmed en ohotad förstaplats, bland de totalt 28 EU-länderna som deltar i undersökningen. En förstaplats som man nästan prenumererat på de senaste tre åren.¹ Luxemborg, Finland, Tyskland och Nederländerna hamnar på platserna två till fem medan Bulgarien, Italien, Rumänien, Kroatien och Grekland hamnar längst ned. För EU som helhet var nettotalet +16,5, en liten uppgång sedan september i fjol. Fortfarande hittar vi nästan bara länder från norra och västra Europa högt upp medan vi hittar Öst- och Sydeuropa i botten.

Utvecklingen har varit blandad bland de europeiska hushållen det senaste året. Indikatorn har stigit i 17 och fallit i 10 av de 27 länderna. Allra snabbast har den stigit i Polen, som klättrat en del på rankingen. Slovenien och Frankrike har däremot tappat en del. Jämför vi 5-10 år bakåt i tiden så är det ganska stabilt. Sverige har hela tiden befunnit sig i topp fem. De största förändringarna är att

Hushållets nuvarande ekonomiska situation?

Hushållets nuvarande ekonomiska situation?

¹ För Irland saknas data för två av de fem frågorna.

Grekland tappat ett par platser medan Ungern, Malta och Polen klättrat lite.

Starkare svensk hushållekonomi det senaste året

Även när det gäller hur hushållens ekonomiska situation förändrats de senaste tolv månaderna så ligger Sverige i toppskiktets. Nettotalet är +8, dvs andelen hushåll som uppger att deras ekonomiska situation blivit bättre är 8 procentenheter större än andelen som uppger att den blivit sämre. Även i Malta, Tyskland, Polen, Danmark, Tjeckien, Finland och Storbritannien är det en majoritet av hushållen som säger att deras ekonomiska situation förbättrats det senaste året. För EU som helhet är nettotalet -5 och i länder som Grekland, Litauen och Bulgarien uppger stora andelar av hushållen att de fått det sämre det senaste året.

Jämfört med för ett år sedan har läget dock förbättrats i 23 av 28 länder. Särskilt i Polen, Irland, Cypern och Bulgarien har hushållen blivit mindre pessimistiska om utvecklingen av sin ekonomiska situation. Polen har klättrat tolv platser på rankingen på bara ett år. Även Irland och Cypern har klättrat ett par platser. Mindre nedgångar kan noteras i Slovenien, Litauen och Sverige, men även Lettland har tappat en del platser på rankingen.

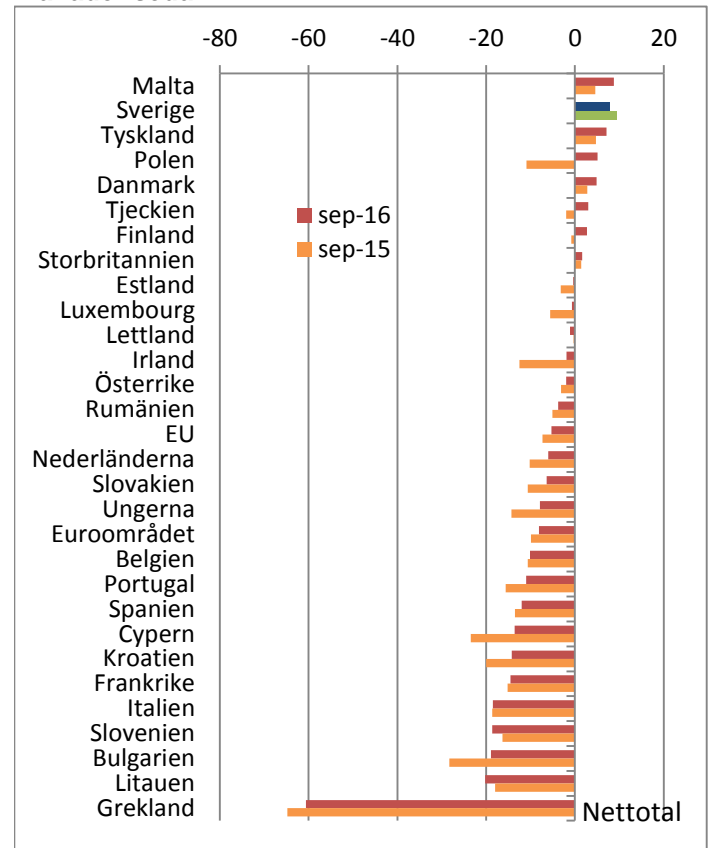
Jämfört med för 5-10 år sedan har förändringarna i toppen varit ganska små. Belgien, Frankrike och Litauen har tappat på rankingen medan Tjeckien, Ungern, Irland, Malta och Polen klättrat.

Svenska hushållens förväntningar i topp

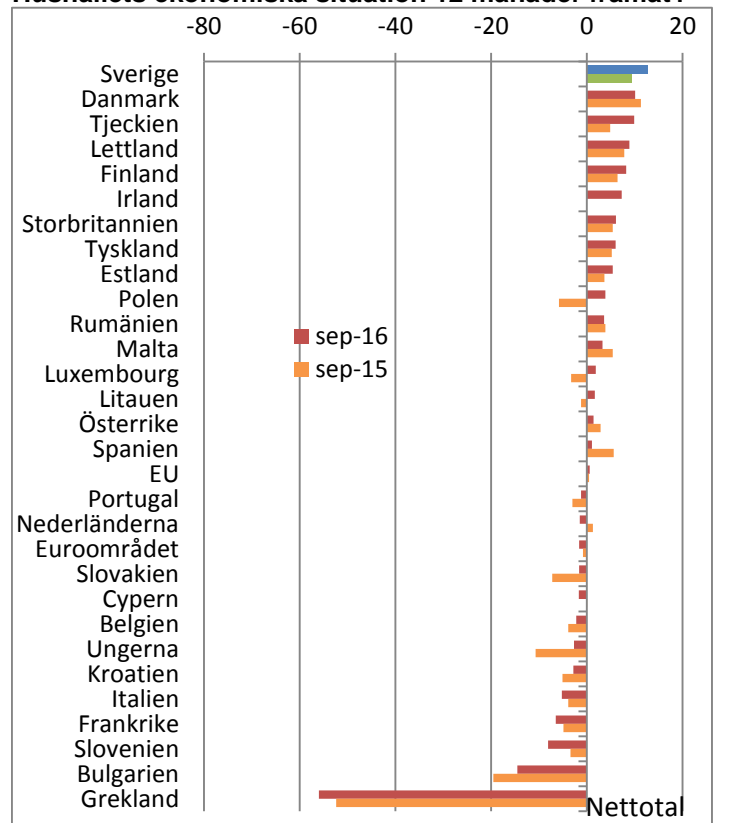
På frågan om hur hushållen bedömer att deras ekonomiska situation kommer att utvecklas framöver svarar en övervikt på 13 procent av de svenska hushållen att de räknar med en förbättring. Det placerar Sverige på första plats i EU-toppen följt av Danmark, Tjeckien och Lettland. Snittet för EU landar +0,6, i princip samma nivå som förr ett år sedan. Det väger alltså jämnt mellan optimister och pessimister. Grekland sticker fortfarande ut med utbredd pessimism. Grekland, Slovenien och Spanien är de land där pessimismen ökat mest det senaste året. I 17 av de 28 EU-länderna har hushållens framtidsförväntningar annars blivit ljusare. Särskilt i Polen, Ungern och Irland har hushållens förväntningar ljusnat.

Jämfört med för 5-10 år sedan så har det skett en del förändringar i landrankningen avseende hushållens framtidsförväntningar. Tjeckien, Irland och Malta har klättrat en hel del medan Belgien, Frankrike och Italien tappat i förväntningsrankingen.

Hushållets ekonomiska situation jämfört med för 12 månader sedan?

Hushållets ekonomiska situation 12 månader framåt?

Stora skillnader i sparbenägenhet

En övertikt på 57 procent av de svenska hushållen uppger att de troligen kommer att spara något under det kommande året. Det är en nedgång med två procentenheter sedan september i fjol men innebär ändå att Sverige behåller topplatsen som det mest sparbenägna landet i hela EU. En gynnsam ekonomisk utveckling i kombination med höga, och jämnt fördelade, inkomster och hög villighet att sätta undan pengar (försiktighetssparande) ligger sannolikt bakom de svenska hushållens höga sparbenägenhet. För EU som helhet väger det ganska jämnt mellan antalet hushåll som kommer att spara och de som inte kommer att göra det, nettotalet är -2,5, en liten nedgång från ifjol. Från Sverige i toppen är det ett jättesteg ned till Grekland i botten, med ett nettotal på -80. Det skvallrar om de stora inkomst- och förmögenhetsskillnader som finns inom EU. Återigen hittar vi nästan uteslutande nord- och västeuropeiska länder högst upp medan Syd- och Östeuropa behåller bottenplatserna.

Överlag har sparmöjligheten/benägenheten ökat något. I 15 av 27 länder ligger indikatorn högre än förr ett år sedan. Polen, Ungern, Bulgarien, Cypern och Litauen är de länder som ökat mest medan Slovenien och Storbritannien noterar större nedgångar.

Inte särskilt fördelaktigt det är att spara

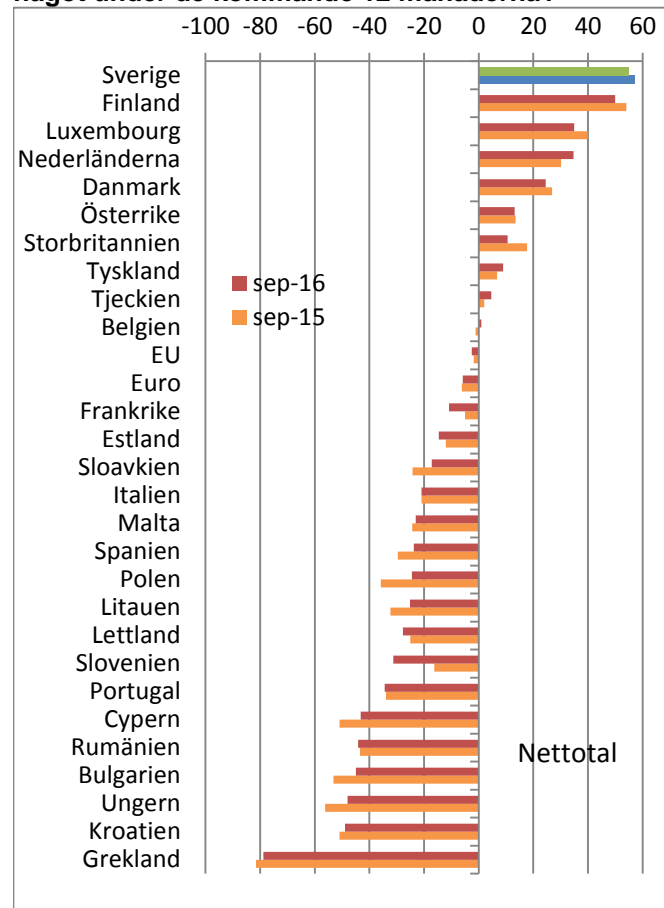
Danmark och Italien placerar sig högst när det gäller bedömningen av hur fördelaktigt det är att spara, mot bakgrund av det ekonomiska läget. Avståndet till övriga länder är ganska stort. Sverige hamnar nia, kring EU-snittet, med ett nettotal på +1, en nedgång med en procentenhet. Större nedgångar kan noteras i Italien, Belgien, Nederländerna, och Frankrike medan Irlandare och Ungrare ser lite ljusare än tidigare på sparmöjligheterna. Att svenska hushåll bara hamnar i mitten när det gäller bedömningen av hur fördelaktigt det är att spara, givet toppnoteringarna när det gäller synen på sin ekonomi, antyder att det snarare är försiktighet som driver det svenska hushållssparandet än förhoppningar om hög avkastning.

Svenska hushåll fortsätter ligga i topp

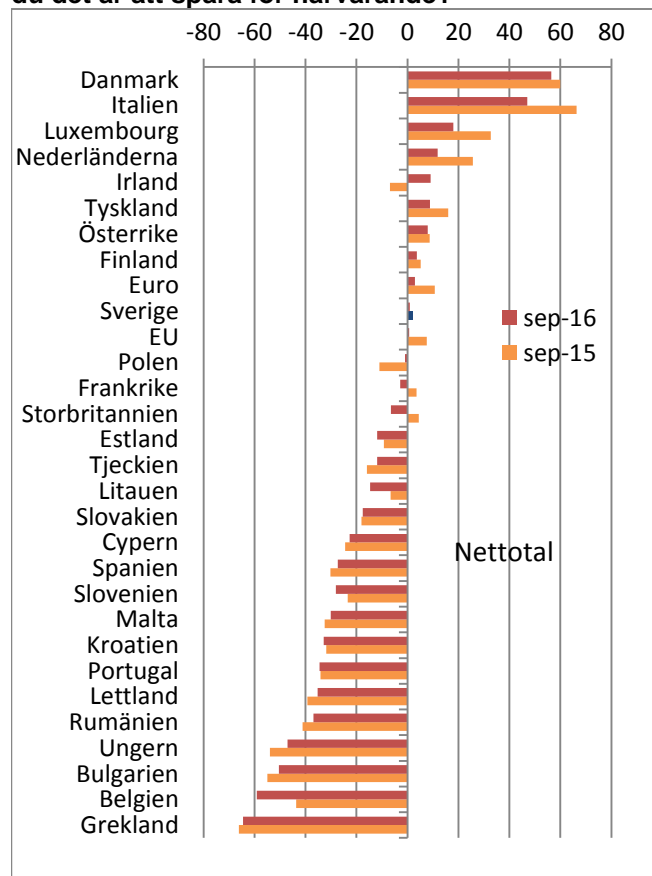
Sammantaget signalerar EU-kommissionens statistik att hushållen i Sverige fortsätter att ha en betydligt starkare ekonomisk och finansiell situation än vad hushållen i de flesta andra europeiska länder har. De allra flesta svenska hushåll får utan problem ihop ekonomin, en stor majoritet av hushållen har utrymme att spara och de flesta gör det också. Dessutom har Sverige stark ekonomisk tillväxt som kommer hushållen till del och sprider optimism inför framtiden.

Huvudförklaringen till de svenska hushållens goda ekonomi och höga sparande ligger i att den svenska ekonomin klarat de senaste årens globala ekonomiska turbulens

Hur troligt är det att ditt hushåll kommer att spara något under de kommande 12 månaderna?

Mot bakgrund av det ekonomiska läget, hur tycker du det är att spara för närvarande?

bättre än andra länder. Trots ett starkt omvärldsberoende har Sverige haft god tillväxt även när det gått knackigt i stora delar av Europa. Starka offentliga finanser, stigande sysselsättning, låga räntor, låg inflation och stigande bostadspriser är några exempel på faktorer som gett viktig stimulans till hushållen de senaste tio åren. Samtidigt verkar hushållen ha ökat sitt försiktighetssparande markant.

Skillnaderna har börjat minska

Spridningen mellan EU-länderna, när det gäller hur hushållen svarat på de olika frågorna, ger en indikation på hur integrerade de är och hur lika de reagerar på olika händelser. Både skillnaden mellan högsta och lägsta utfall (max-min) och standardavvikelsen - beräknade som ett genomsnitt för de fem frågorna - ökade kontinuerligt mellan 2004 och 2012. Framför allt ökade skillnaderna under 2010 och 2011. Därefter minskade skillnaderna markant, när eurokrisen började bedarra. Från våren 2015 och fram till början av 2016 ökade de en del och sedan har de återigen minskat.

För mer information om Inlåning & Sparande, vänligen kontakta:

Tor Borg, Chefsekonom SBAB

Telefon: 076-118 09 02

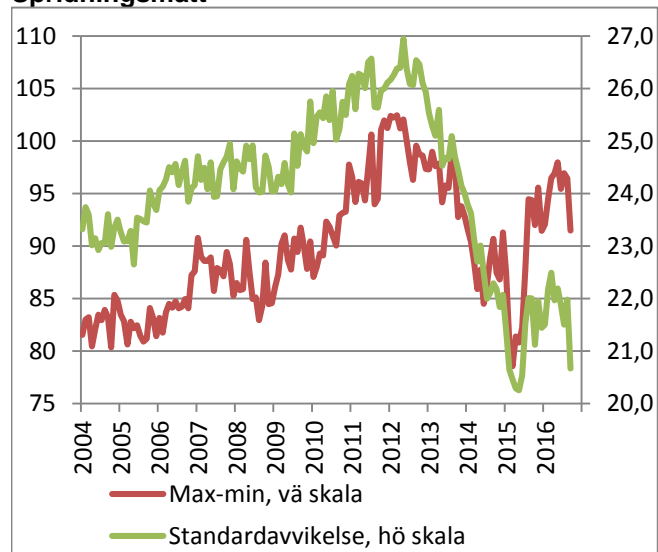
Epost: tor.borg@sbab.se

Twitter: [@tor_borg](https://twitter.com/tor_borg)

Blogg: sbab.se/bloggen

Inlåning & Sparande är en publikation från SBAB. Ansvarig för brevet är Tor Borg, tfn 076-118 09 02. Det har baserats på källor som bedömts som tillförlitliga. Rapporten är inte gjord för att utgöra det enda redskapet vid enskilda beslut om lån och investeringar. SBAB påtar sig inte något ansvar för direkt eller indirekt förlust till följd av beslut grundade på detta dokument. Citera gärna Inlåning & Sparande men ange alltid källa.

Spridningsmått

SBAB Bank AB (publ)

Besöksadress: Svetsarvägen 24 • Postadress: Box 4209, 171 04 Solna

Tel 08-614 43 00

www.sbab.se • E-post: info@sbab.se • (Org.nr. 556253-7513)